

DIVADELNÍ TŘEBÍČ 3

ZPRAVODAJ X. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO A HUDEBNÍHO DIVADLA

KVĚTEN 2001

Radnice nad Orlicí fandí divadlu

Už Vás někdy na nějakou přehlídku doprovázel fanda z radnice Vašeho města? Ústeční to štěstí měli. Jak to tedy bylo s návštěvou Třebíče v případě místostarosty Ústí nad Orlicí Luboše Bäuchela?

Naše města spojuje snad bývalá firma Elitex, ale mě sem samozřejmě zaválo to, že na Divadelní Třebíč postoupily naše dva soubory, od kterých jsem dostal pozvání. Je to národní přehlídka a já mám mimo jiné na radnici na starost oblast kultury, tak jsem si říkal, že jim to možná udělá radost, když se tady objevím a sám poznám nejen město Třebíč, ale hlavně třeba i organizaci přehlídky.

My jsme totiž letos poprvé pořádali divadelní přehlídku a tak jsem zvědav, jak to probíhá, jaká je například propagace po městě, jaké jsou prostory pro takovou národní přehlídku, jak se k tomu staví radnice, jak ostatní subjekty města. Musím říct, že třeba Národní dům je super, ale propagace po městě, že by s tím celé město žilo, to jsem si zatím moc nikde nevšiml. Ale to jsme se dostali asi někam jinam. Takže jsem přijel držet palce - první soubor to už má za sebou, i když jsem slyšel, že možná ne moc úspěšně, ale snad ten druhý naši reputaci napraví.

Mimochodem v Ústí je mnohem víc souborů, čtyři stálé a jeden občasný - gymnaziální. Najdete si čas na návštěvu představení?

Já se trošku kulturu učím, protože jsem přišel na radnici "ze sportu", ale do divadla, do kina a na jiné kulturní akce rád chodím a je to vlastně částečně moje povinnost. Přicházím na to, že v divadle je taky dobře, nejen na tom fotbale, když se honíme za míčem nebo fandíme kamarádům. Když jsem viděl vystoupení, které nás ještě večer čeká, tak jsem byl nadšený. Shodou okolností tam hraje jeden z našich úředníků, takže mu pochopitelně budu držet palce.

Nedostal jste chuť v takovém semeništi divadelnosti sám vyrazit na jeviště?

Pocházím z krásného města Litomyšl a tam jsem jednou zaskakoval v ochotnickém souboru. Hráli představení Járy Cimrmana a když jsme šli s mrtvolou po schodech nahoru (já byl jako slabší voják u těch necek vzadu), ta mrtvola se přesunula tak nějak na mě a vypadalo to docela komicky. To byla jediná moje zkušenost s divadlem.

Já Vám za ni i za rozhovor moc děkuji.

A já pochopitelně děkuju organizátorům. Víím, že každá velká akce s sebou nese spoustu problémů v zákulisí, ale navenek je to tady perfektní. Díky za váš čas, protože je to o lidech (jak jsem slyšel, tak třeba redakce dokončovala zpravodaj ještě v šest ráno). Takže všechno dobré.

P.S. Pan místostarosta neopomněl zanechat návštěvníkům i účastníkům přehlídky plakát zvoucí o druhém červnovém týdnu na městskou slavnost "Město v pohybu - Týden dobré pohody". Kulturu a sportem to zkrátka v Ústí žije. A "ouřadové" žijí s sebou.

AS pátrá, radí, informuje

Recenze představení, informace z přehlídek a festivalů, divadelní dílny, kalendář akcí, dramaturgický pozorník, divadelní texty a další články včetně programu připravovaných přehlídek. To je Amatérská scéna. Komplexní servis pro každého divadelníka.

Chcete-li být důkladně informováni o divadelním dění a problematice amatérského divadla jako celku, včetně uměleckého přednesu, chcete-li, aby se o vašich divadelních aktivitách dozvěděli druzí, učíte tento nezapomenutelný krok: Objednejte si dvouměsíční Amatérská scéna. I letos stojí jedno číslo 20,- Kč. Předplatné nemusí být nutně roční, suma, kterou poukážete, musí však být vždy dělitelná dvaceti.

Přihlášky k odběru naleznete v předšálí Národního domu v divadelních novinách d'ARTAMAn str. 3 nebo u Juliany Jedličkové ve stánku odborné literatury tamtéž.

id

Divadelní soubor J.K. Tyl při JČE a.s. České Budějovice

Nikolaj Vasiljevič Gogol
HRÁČI

Divadelní hra Nikolaje Vasiljeviče Gogola *Hráči* je hrou mistrně vystavěnou, poskytující vynikající herecké příležitosti. Není tedy divu, že si ji Divadelní soubor J.K. Tyl při JČE a.s. České Budějovice vybral k nastudování, neboť oplývá bezesporu talentovanými herci. Předlohu upravil a inscenaci režíroval Jiří Zajíc.

Od počátku sledujeme nepřetržitý gejzír zajímavých nápadů, herecky i režijně vybudovaných situací, valí se na nás razantní herectví směřující občas až na hranici grotesky.

Přesto jako diváci nemusíme být jednoznačně uspokojeni. Vybudované situace i jednotlivé gagy se totiž nevztahují k tématu hry, nejsou

rozehrány po jejím smyslu. Diváme se na sled scének, někdy až kabaretních výstupů, které existují samy o sobě, ale z nichž se nedozvíme, z jakého důvodu jsou traktované právě tak a ne jinak a k čemu se vztahují. Stejně je zacházeno i s postavami. Chybí jejich hlubší charakteristika a z ní vyplývající jednání: kdyby došlo k záměně postav provádějících některé gagy, nic by se vlastně nestalo. Protože tyto gagy, jakkoliv samy o sobě vtipné, nevycházejí z hloubky charakteru té které postavy. Stejně chaoticky a poněkud prvoplánově je pracováno se zvukovým plánem inscenace.

Rámec inscenace se sklenicí s rybičkou a posléze okurkami v nás může evokovat pocit, že má jít zdánlivě o sen, aby se pak Icharev podruhé probudil a zjistil, že to přece jen byla skutečnost. Že se skutečně nechal napálit a že jeho život se skutečně rozpadl. Pokud to všechno výše uvedené divákovi stačí, může odejít z divadla spokojen a s pocitem, že se dobře pobavil. Pokud má ovšem dojem, že se dá hlouběji a důrazněji traktovat onen životní rozpad a zoufalost budováním charakterů a situací zevnitř Gogolovy hry, je zklamán.

Včerejší mladé publikum představení sledovalo se zájmem, reagovalo smíchem a v závěru ocenilo herce nemalým potleskem. Je však určitě na místě položit si otázku, nakolik je oslovilo vážné téma hry a nakolik se bavilo pouze výše zmíněnými jednotlivými situacemi a gagy. Osobně si myslím, že je to ten druhý případ. Je však jisté nesporné, že českobudějovická inscenace je zajímavým příspěvkem k přemýšlení a diskusi o možnostech výkladu a jevištního ztvárnění Gogolovy hry.

Divadelní soubor ZMATKAŘI Dobronín

Petr Žák

Ó, ELIDO aneb JAK TO BYLO DOOPRAVDY S HERKULEM

Divadelní soubor Zmatkaři z Dobronína přivezl inscenaci předlohy Petra Žáka *Ó, Elido aneb Jak to bylo s Herkulem*, vycházející ze hry Friedricha Dürrenmatta *Herkules a Augiášův chlév*. Lze diskutovat o tom, nakolik tato razantní úprava byla šťastná. V první polovině zbyly z Dürrenmatta jen drobné motivy, v druhé jich zůstalo zachováno více. Monolog pošťáka navíc odkazuje na *Örkényho Rodinu Tótů*. Aktualizace jsou příliš přímočaré, takže o hlubším podobenství obsaženém v původní Dürrenmatově hře nelze vůbec mluvit. Politická travestie podle Dürrenmatta - tak zní podtitul Žákovy předlohy. Zřejmě je to chápáno jako travestie na současné české poměry (bohatě k tomu odkazují především scény z parlamentu).

Jednoduchost a přímočarost sdělení byla zřejmě i cílem inscenace Zmatkařů - alespoň tak se to jeví z hlediska volených výrazových prostředků (režie a výprava Petr Žák). Tato přímočarost nám však neposkytuje prostor pro domýšlení věcí - všechno je jaksi prvoplánové, někdy dokonce i náhodné a vnějškové. Je tomu tak v hereckých prostředcích (nejlépe vychází postava ředitelky cirkusu v podání Lidy Dostálové), i ve výpravě. Stylizace kostýmů je nesourodá - někde je i pouhý civil bez doplňku. Sloupy z pneumatik na jevišti mají zřejmě evokovat antické sloupy, ale vzhledem k tomu, že téměř nehrají, jsou v podstatě zbytečné. Jinak pneumatiky coby hnůj (odpad) celkem fungují. Pokud jde o prostorové řešení, je třeba soubor pochválit, že včerejší představení situoval nikoliv do hloubky jeviště, ale dopředu a před forbinu. Ale i jinak je patrné, že se soubor snaží o začlenění diváků

coby Elid'anů do děje, že mají být součástí "Augiášova chléva". Škoda jen, že všechno plyne tak po povrchu, a tedy poněkud mimo nás.

ex

Divadelní soubor VICENA při Klubcentru v Ústí nad Orlicí

Francis Veber

TROUBA NA VEČEŘI

Divadelní soubor VICENA při Klubcentru v Ústí nad Orlicí inscenoval hru současného fran-

couzského autora Francise Vebera *Trouba na večeri*. Je to řemeslně slušně napsaná konverzační komedie s řadou vděčných situací. V konvenci tohoto žánru je i závěrečné otočení rolí: větším blbcem je na konci ten, kdo vše organizoval, než ten, kdo byl za blbce považován celou dobu. Už máme strach, že vše skončí sentimentem a kárávým pozdvíženým prstíkem (telefon Françoise Pierrově ženě), ale autor vše naštěstí navrátí opět ke komedii a umožní nám tak vyčutnat si hru až do konce.

Realie a scénář hry jsou pevně dané a tak v tomto směru nemá režie možnost příliš experimentovat. Inscenace však může být úspěšná jen tehdy, má-li soubor dobrého představitele trouby - Françoise. Ústecký soubor to štěstí má, protože má ideálního představitele této klíčové postavy v Petru Hájkovi. Hájek nehraje blbce, ale dojemnou (protože vážně míněnou) snahu za každou cenu pomoci. Nepokouší se "vyrábět" humor. Nestylizuje se, je autentický, jedná přesně v každé situaci. Z touhy po komunikaci se zapojuje do všeho - připomeňme si

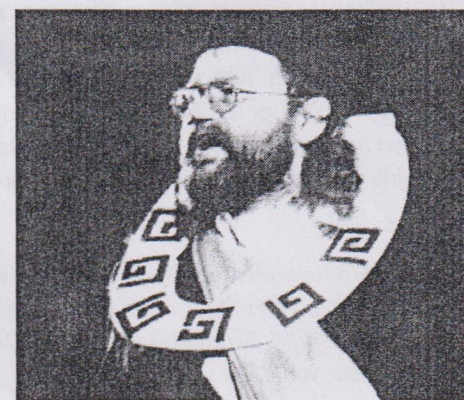

například první telefon, kdy se má představit jako producent z Belgie a on se jím pak ve svém jednání skutečně stává a vymýšlí si, až zapomené, proč vlastně volal. Má nesmírný cit pro temporytmus a pokud jsou v inscenaci vystavěny situace, odvíjejí se od něj. Ostatní herci mu tu více, tu méně zdařile přihrávají. Nemají to vždycky snadné, protože ne všechny postavy jsou napsané tak, že je co hrát. Tady už soubor nedokázal vztahy a situace domyslet a realizovat. V tomto ohledu má nejtěžší úlohu představitelka Pierrových manželky.

Scéna, na níž se vše odehrává, je funkční. Je obtížné udělat na jevišti přepychový byt, ale soubor vše vyřešil v rámci svých možností. Vše je evidentně sjednoceno jedním úhlem pohledu. Také kostýmy jsou funkční a je vidět, že o nich přemýšleli (například Francoisovo oblečení nám zřetelně podává zprávu o tom, že žije sám).

Můžeme tedy shmout, že nás Divadelní soubor VICENA potěšil a pobavil. A to rozhodně není málo.

ex

DNES UVIDÍTE

Divadelní klub Jirásek Česká Lípa

Václav Klapka

ODYSSEOVA CESTA

Divadelní klub Jirásek z České Lípy je souborem, který už mnohokrát osvědčil své kvality na nejruznějších přehlídkách. V Třebíči vystoupil v roce 1994 s inscenací hry Ladislava Smočka Podivné odpoledne Dr. Zvonka Burkeho, v roce 1996 s inscenací Gogolova Revizora, v roce 1998 s úpravou Shakespearovy komedie s názvem Sen v noci svatojánské, v roce 1999 s inscenací Tři sestry A.P. Čechova. Na 10. Divadelní Třebíči uvidíme inscenaci Odysseova cesta, která čerpá inspiraci z Homérovy Odysseie. Homérova Odyssea je vrcholným dílem řecké literatury archaického období, které zpracovává s použitím některých novelistických a románových prvků osudy jednoho z hrdinů skončené trojské války. Odyssea se vyznačuje bohatou obsahovou složkou: do rámcového příběhu o synovi, který hledá po světě svého otce a pak přerůstá v příběh o vracejícím se Odysseovi, je vklíněno hrdinovo vyprávění o putování exotickými kraji. Dobrodružné putování má mnoho dějových odboček, které spojuje soustředění na jednoho hrdinu. Odyssea se stala zárodkem helénistického dobrodružného románu, který se později vyvinul v samostatný typ v rytířském románu a v šestnáctém století v pikareskním románu. Odyssea je inspirativní i pro moderní literaturu - snad nejvýraznější je zpracování Jamese Joyce v románu Odysseus. V Amatérské scéně č. 2/2001 napsal Jiří Hraše o inscenaci českolipského souboru: "V jevištním, napůl epickém pásmu jsou převzaty situace z Homérovy Odysseie, naopak zcela autorské jsou situace z našeho života čtyřicátých až devadesátých let uplynulého století, analogicky připojované na osu antického příběhu....".

Divadelní soubor DE FACTO MIMO

Jihlava

Martin Kolář

VODA NA KAFE

Od souboru De Facto Mimo jsme se chtěli dovědět něco bližšího o autorovi a inscenaci, ale nic neprozradili a získali jsme pouze těchto pár informací. "Soubor De Facto Mimo vznikl na počátku roku 2000 jako občanské sdružení. Koncem dubna se začala zkoušet první inscenace - Voda na kafe - kterou napsal spoluzakladatel divadla Martin Kolář, absolvent scenáristiky na brněnské JAMU. Od té doby jsme připravili dalších pět inscenací. Velmi zajímavým projektem byla vánoční hra Narodil se nám Ježíšek, kterou též Martin Kolář zpracoval na podkladu lidových vánočních her a v předvánočním týdnu jsme ji hráli na jihlavském náměstí. V dubnu letošního roku měla premiéru další Kolářova hra Šaškůmprásk!, která má podtitul "potměšilá šaškárna pro nevelké i nemalé děti a středně silné žaludky". Kromě toho jsme se pokusili přiblížit našim divákům i čistou klasiku - Hadriána z Římsů Václava Klimenta Klicpery. Prostor,

ve kterém hrajeme, a který jsme si sami vybudovali, nemá jeviště. Využíváme jiných forem řešení prostoru pro realizaci našich inscenací. Naším cílem je vyprovokování diváka právě netradičním prostorovým uspořádáním, které způsobuje přímý kontakt diváka s hercem."

Divadelní spolek KRAKONOŠ Vysoké nad Jizerou

Jevan Thomas Brandon

CHARLEYOVA TETA

Divadelní spolek Krakonoš z Vysokého nad Jizerou se zúčastnil Divadelní Třebíče v roce 1998 s inscenací hry Alana Ayckbourny Kdes to byl/a v noci.

Malá obec na rozhraní Krkonoš a Jizerských hor se může pochlubit 215 lety nepřetržité divadelní činnosti. Spolek Krakonoš má svoji divadelní budovu, která je v jeho majetku i správě, a ve které každoročně pořádá Národní přehlídku venkovských divadelních souborů. Celý spolek se podílí na chodu přehlídky, a pro město s jeho cca 900 obyvateli je týdenní přehlídkový maraton svátkem.

DS Krakonoš se zaměřuje jak na lidové hry z Podkrkonoší, tak na osvědčené komediální tituly, jakým je i Charleyova teta. Psát o tak oblíbené hře, jakou je Charleyova teta, by bylo příslovečným nošením dříví do lesa. Nechme se překvapit jak bude tato situační komedie vypadat v podání vysockého Krakonoše.

! NEPŘEHLÉDNĚTE TUTO VÝZVU !

! ZA 5 MINUT DVANÁCT !

(Pokud jste ji již vyslyšeli, tak se Vás již netýká, ledaže byste od chvíle vyplnění formuláře změnili adresu, telefonní číslo, či si opatřili e-mailovou adresu, respektive vlastní internetové stránky.)

Chystá se nový

ADRESÁŘ AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

Poslední adresář amatérského divadla se podařilo IPOS-ARTAMA vydat v roce 1993. Od té doby se toho mnoho změnilo. Četné dotazy na kontakty s divadelními soubory, ať již od pořadatelů nejruznějších divadelních a dalších kulturních akcí, ale i souborů samotných, hovoří zřetelně o potřebě vydat aktualizovaný adresář. Není to však jednoduché. Pomineme-li otázky zpracovatelskou a finanční, jsou tu dvě zásadní překážky. První je neexistence povinné evidence či ohlašovací povinnosti, druhou jsou zákonná opatření, která nedovolují bez souhlasu zveřejňovat pro adresář nezbytná data. Přesto IPOS-ARTAMA o vydání adresáře usiluje. Nemůže to učinit bez aktuálních informací a Vašeho souhlasu. **Pomozte nám, a tím i sami sobě. Stačí důkladně vyplnit a opatřit podpisem formulář "Adresář amatérských divadelních souborů v ČR", který naleznete uprostřed tohoto bulletinu, a zaslat jej na adresu ARTAMA, uvedenou v jeho záhlaví.** Práce na adresáři se chýlí ke konci, proto s případným zasláním formuláře neotálejte. Chceme, aby spatřil světlo světa a byl Vám k dispozici v prvních srpnových dnech na letošním Jiráskově Hronově. Pamatujte, že Vás jiní mohou najít tehdy, když jim dáte o sobě vědět !

IPOS-ARTAMA

Ceremoniál vítání souborů na FEMADu v Poděbradech a na Divadelní Třebíči

ANALÝZA ČINNOSTI SČDO

Letošní rok je posledním rokem volebního období SČDO. V duchu Stanov SČDO a jednacího řádu rozhodlo předsednictvo svazu, že v oblastech proběhnou konference do 28. února 2002 a svazová konference se uskuteční 20. dubna 2002.

V přípravě konference bude sledováno:

- široká analýza dosavadní činnosti spojená s úpravou a zjednodušením Stanov, vytypováním hlavních akcí a záměrů, které osloví nejen členskou základnu, ale i širokou amatérskou divadelní obec a zdůrazní prospěšnosti sepětí ochotníků a loutkářů

- vyzvat ke spolupráci a vstupu do SČDO všechny ochotníky a loutkáře a vytvářet předpoklady k mnohem širší spolupráci s ostatními amatérskými divadelními organizacemi

- co možná největší omlazení složení funkcionářského aktivu, počínaje ústředním předsednictvem a oblastmi konče.

Proto, aby bylo možno analyzovat stav organizace a její činnost ve prospěch celého amatérského divadelního hnutí, vyhlásilo předsednictvo Svazu celosvazovou diskusi o všech otázkách svazové činnosti. Konkrétní otázky pro analýzu byly zpracovány sekretariátem a byly již zaslány do jednotlivých oblastí.

Další úkoly, které jsme mimo jiné v SČDO řešili, již jen stručně:

- spolupráce oblastí při přípravě a organizaci krajských přehlídek (pro Divadelní Třebíč, pro venkovské soubory ve Vysokém n.J., Pohárek SČDO a D1H, pro divadlo dětem na Rakovnickou Popelku a pod.)

- zajištění členské evidence podle zákona č. 101/2000 Sb. o nutnosti ochrany osobních údajů (před tímto úkolem stojí nejen organizace jako celek, ale i každý právní subjekt)

- zpracování návrhů grantu na MK ČR pro oblast vzdělávání a organizaci přehlídek na úrovni národních finále

- příprava přednášek a seminářů k autorskému právu, spolupráce s divadelními agenturami DILIA, AURA-PONT a OSA, reakce na nový zákon 121/2000 Sb. částka 36 (připravujeme přednášku s besedou se zástupcem AURA-PONT p.Koutem na letošním Jiráskově Hronově)

- pro udělení Ceny Ministerstva kultury ČR pro neprofesionální umění jsme navrhli pana Vlastimila Ondráčka "za jeho dlouholetou tvůrčí i organizátorskou činnost pro amatérské divadlo v ČR"

- na loňském Jiráskově Hronovu jsme iniciovali setkání představitelů všech amatérských divadelních organizací (viz. jiný příspěvek)

Přejeme letošnímu jubilejnímu ročníku Divadelní Třebíče jen ty příjemné věci:

- dobré kmotry a štědré sponzory!

- divadelní mladost účastníků!

- divadelní zralost posuzovatelů!

- a peníze až na prvním místě!

Organizátorům a všem zajišťovatelům ZLOMTE VAZ

UCHOTNÍCI VYKROČILI SPOLEČNĚ

Na loňském Jiráskově Hronově se z iniciativy SČDO uskutečnilo setkání zástupců ochotnických či amatérských divadelních organizací Čech, Moravy a Slezska. Ve velké šatně Jiráskova divadla se sešli k tomuto téměř historickému aktu po roce 1990 za VSVD - pí Naďa Gregarová, za DCP - p. Miroslav Dědic, za OREL - p. Václav Müller a za SČDO p. Vlastimil Ondráček, Jiří Hraše a Dušan Zakopal. Zástupci ADA a SOKOL se nedostavili, ač byli pozváni.

Předmětem jednání bylo hledat cesty k užší vzájemné spolupráci i při koordinaci jednotlivých činností či akcí. Po deseti letech samostatného konání a identifikace jednotlivých občanských sdružení je dostatečně jasné co nás spojuje a kde společné kroky budou ku prospěchu celému ochotnickému divadlu. Celá problematika ujednávání je však velmi rozsáhlá a náročná a je třeba začít spolupráci citlivě, aby nebyly narušeny stávající organizační struktury jednotlivých sdružení.

Debata, která se k problematice vedla se soustředila na tato témata:

- výměna informačních zpravodajů, publikací či metodických listů, případně různých letáků s přesahem vlastního sdružení

- výměna informací o pořádaných akcích, školení a pod. a spolupráce při jejich propagaci

- vzájemné zvaní členů partnerských organizací do porot, již uskutečněné případy se osvědčily

- výměna zkušeností z přípravy a organizací přehlídek, soutěží např. na krajské úrovni

(v této souvislosti se poukazovalo na dobrou spolupráci s VSVD při organizování oblastního kola Pohárku SČDO a tzv. zemské přehlídky jednoaktovek a D1H v Moravské Třebové pro soutěž SČDO jednoaktovek v Holicích v Čechách)

- přínosem budou vzájemné účasti na valných hromadách či výročních schůzích

- nabízí se pravidelná setkání partnerských organizací k společným tématům, nic však nebrání tomu, aby se taková setkání neuskutečňovala u příležitosti hronovské žatvy či jiné celostátní přehlídky (v letošním roce SČDO počítá znovu se svoláním koordinační schůzky v Hronově s tím, že novým tématem budou změny v krajském uspořádání a spolupráce organizací na této úrovni, aby se netřístily síly)

- navrhla se společná cesta, jak udělovat tzv. "zlatého odznaku" za mimořádně významnou činnost v neprofesionálním divadle, SČDO zpracovalo Statut této ceny, avšak než se všechny organizace dohodly na společném postupu vyšly propozice Ceny MK, v podstatě koncipované ve stejném smyslu. SČDO se rozhodl zatím "odložit" prosazování "Statutu zlatého odznaku" a uvedený problém projednat na letošním JH s partnerskými organizacemi.

Nutno konstatovat, že principy spolupráce byly ještě na loňském Hronově projednány a přijaty radou VSVD.

To co se dohodlo považují za napatrné integrační krůčky, ale hlavně že jsou!

*Dušan Zakopal
místopředseda SČDO*

NÁŠ ROZHOVOR SE...

Zmatkary o zmatcích

(odpovídají František Kunst, vedoucí souboru a Petr Žák, režisér)

Jak se daří Múzám v Dobroníně?

F.K. Jenom vzkvétají. Podpora obce trvá, lidi máme dost. Chut' režiséra i po dnešku doufám zůstane. Včera nás vykradli, někdo vlezl do sálu kde máme uskladněné věci a vzal nám aparaturu. Proto v úvodu představení technika zaváhala, neboť se jedná o půjčené zařízení a ještě se nestihla naučit něco jiného.

Jak organizačně zvládáte všechny zkoušky, když máte v souboru tolik dojíždějících herců a účinkujících?

F.K. Jelikož vše organizuji já, tak jsou občas zmatky. Jsme prostě věrní našemu názvu souboru - následuje osobitý smích Františka. (soubor se jmenuje Zmatkáři - pozn. red.) Vždycky se domluví nějaký scénář, kdy, kde, kdo bude zkoušet, pak to dvakrát změním, a po všech chci, aby si udělali poznámky. Já si je však neudělám, a protože si nic nepamatuju, jsou zmatky. No, zvládneme to.

Zkoušíte svoje inscenace dlouho?

F.K. Asi tak půl roku.

Co vede Petra Žáka k tomu, že začal pracovat s amatéry?

P.Ž. Je to škola pro mě, protože věci, které říkám profesionálním hercům, připomínky, aranžmá, tak na to slyší poprvé, některým hercům to ani říkat nemusím a vnímají je sami. U ochotníků je to přeci jen tak, ne že bych to musel říkat pětkrát, desetkrát, ale musím to říkat daleko srozumitelněji, konkrétněji. To znamená, že je to pro mě taková průběžná škola. Druhá věc, pro mě zásadní je, že s ochotníky můžu dělat věci, které v profesionálním divadle nemám šanci udělat. Ať z dramaturgického nebo provozního důvodu.

Proč jste si vybral Dürrenmatta? A proč jste ho ještě hodně upravil?

P.Ž. Po zkušenostech se Svatbou (soubor inscenoval Svatbu B. Brechta) jsme zjistili, že umíme udělat fór na jevišti. Dneska se to bohužel moc nedařilo, ale občas se to daří. Takže jsme hledali nějaký text, který by byl současně celosouborovka, aby si všichni zahráli a každý měl nějakou větší roli. Současně jsme hledali text, který by nebyl jenom takovým fraškovitým textem, jako loni Svatba, který by byl trošičku hlubší. A tak jsme sáhli po Dürrenmattovi. Po takové "kvazi" politické satíře. Tyto hlavní důvody pro výběr mě vedly i k úpravě původního textu. Vyrušil jsem věci, které dle mého názoru zbytečně rozměňují ten hlavní tah, který příběh má, to znamená například milostný příběh Deianeiry. Chtěli jsme nechat všechno vyslovené v té satiricko-politické rovině.

Jaké jsou vaše první dojmy po vystoupení na národní přehlídce?

P.Ž. Základní dojem jsem měl, že soubor byl hrozně stažený, bál se. V představení byly zmatky. Zvuky počínaje, a nebyl tam snad jediný člověk, který by řekl to, co tam říci měl. Byly tam neuvěřitelné úpravy, nicméně se s tím poprali jak mohli. Je to pro nás velmi cenná zkušenost.

F.K. Já nemám co bych dodal. Tréma byla velická. Zapomínal jsem text, aranžmá. A pak se

mi hrozně chtělo na záchod (František se opět směje).

P.Ž. Většinou hrajeme v jinak uspořádaném prostoru s uličkou mezi diváky, kteří sedí kolem nás v půlaréně. Nástupy jsou centrálně. Tady to bylo jiné, ale za handicap to nebereme. Je to další zkušenost.

Děkuji za rozhovor.

kš

Bez komentáře

s Petrem Hájkem, alias Francoisem Pignonem, hercem souboru Vicena z Ústí nad Orlicí

Dočetli jsme se, že váš soubor má šedesát členů. To je docela úctyhodné množství.

Šedesát lidí v souboru znamená, že to jsou de facto všichni členové, kteří jsou našimi členskými příspěvky zaevidováni. Pochopitelně, že šedesát lidí není aktivních, jsou tam i naši staří členové, kteří dneska už nejsou aktivní v tom smyslu, že by se do teďka podíleli na hraní.

Jsou to přispěvatelé?

Ne, to jsou naši členové. My si pochopitelně platíme nějaký peníze, abysme měli na činnost, protože dneska je to s financema všude stejný. Ale hlavně to znamená, že se šedesát členů Viceny podílí na spolkovém životě. Jsou to naše různé výroční schůze, vánoční besídky, klubo-

vý večery. No a pak pochopitelně záleží od režiséra, jakou si zvolí hru a koho do ní obsadí.

Kolik máte v současnosti režisérů?

Když bych vzal letošní rok, tak se dělalo ve dvou skupinách. Vlastně se dělaly dvě inscenace. To znamená, že režisérem je Honza Štěpánský a potom Jarmila Petrová. Ale těch potenciálních režisérů je víc, dejme tomu tak čtyři, pět v souboru. Jde spíš o časový nedostatek, protože každá inscenace něco stojí a peněz soubor zas tolik nemá.

Představení, které jsme právě viděli (Trouba na večeri) hrajete hodně?

Tohle představení hrajeme často. Premiéru mělo prvního dubna v roce 2000 a tohle je dvacátá sedmá repríza. Když odečtu letní a vánoční prázdniny a sváteční období, tak to hrajeme opravdu často, na to, že jsme všichni zaměstnaní a děláme to jako koníčka.

A zbývá vám čas ještě na něco jiného?

Jak komu. Máme tady pochopitelně mezi sebou další lidi, kteří dělají třeba večery poezie. Třeba Víťa Bucháček připravil pásmo poezie, Jarda Hubený, který taky v téhle hře hraje, připravuje pásmo poezie k výročí narození Jaroslava Seiferta. Je to o aktivitě jednotlivců.

A připravujete teď něco vy sám?

Já abych se přiznal, tak připravuju premiéru. Připravuju se na ní už delší dobu, protože zjišťuju, že je čím dál náročnější. Je to hra jednoho herce - Osamělost fotbalového brankáře. Je to takovej pokus o něco, co ještě ani v Ústí nebo v našem okolí nebylo. Taková vysoko nasazená latka. No uvidíme.

Už vás nebudu moc zdržovat, ještě poslední, trochu pitomou otázku. Kdybyste si mohl vybrat, koho byste si vy sám pozval na večeri?

Bez komentáře!

(Mimo mikrofon jsem se dozvěděl, že v kontextu právě skončené hry, by to asi ona osoba nepovažovala za přílišnou poctu.) -rs-

Pilní Budějovičáci

S Václavem Křišťůfkem, zástupcem vedoucího souboru J. K. Tyl při JČE a.s. České Budějovice a Jindrou Šupitarem, který zastoupil nepřítomného režiséra Jiřího Zajíce jsme hovořili o činnosti jejich souboru.

Na otázku, co by mohli říci o organizační struktuře souboru mne oba pánové zahrnuli spoustou zajímavých informací.

Náš soubor má kolem padesáti členů ve věku od 3 do 85 let. Hlavní věkovou skupinu v souboru tvoří mladí lidé od 15 do 22 let. Další skupinu, která začínala zhruba v šedesátých letech, tvoří dnešní padesátníci. Soubor pracuje nepřetržitě už 106 let a má několik režisérů. Přijde člověk, má nějakou představu, vybere tu a tu hru a k ní si vybere herce. Např. teď máme na repertoáru dvě představení pro dospělé - to jsou Hráči, které režíroval Jiří Zajíc, a Dívčí válku to režíroval Jan Štěch. Připravuje se a je na spadnutí premiéra inscenace Zitra toulhe dobou v režii Honzy Štěcha a zároveň se připravuje hra Možná je na střeše kůň.

S tím nám pomáhá pan Jarolímek, profesionální herec, který už je v důchodu, ale divadlo má rád a moc by mu chybělo. Pak je třeba zmínit pohádky, to je v podstatě základ naší činnosti. Hrajeme v Budějovicích pohádky od října do dubna každou neděli a jsme jediní divadelníci, kteří zde hrají v neděli, a to klasické pohádky. Tak třeba Babička, která na nás chodila jako dítě a přivádí dnes svoji vnučku, řekne - no víte, nám se líbí, že to hrají živí lidé. Tady je dost loutkářských souborů, nebo souborů, ve kterých hrají loutky a živáči společně. Ty klasické pohádky - třeba Kráska a zvíře, Plaváček, Zkoušky čerta Belinka a další jsou výpravné, to mají děti moc rády. Vedle toho jsme loni poprvé v naší historii uspořádali přehlídku Budějcká Thálie, nesoutěžní přehlídku ochotnických souborů jihočeského regionu, ale i souborů z větší vzdálenosti. Třeba z Prahy - nebo dokonce přijel soubor ze Srbska. Letos chystáme druhý ročník, na který chceme pozvat soubor ze Slovenska, z Nitry, se kterou mají České Budějovice družbu. Loni to bylo 17 souborů, 220 herců, přes 2000 lidí, devadesát procent představení jsme měli vyprodáno. Situace ochotnického divadle je teď u nás příznivá.

Další, co se nesmí zapomenout, jsou soutěže monologů. Existuje u nás studio Předsiň, kde se téměř každou sobotu setkávají mladí lidé a učí se tam mluvit, pohybovat se na jevišti, prostě hrát. Další činnost je v letní sezóně, kdy hrajeme venku - např. loni na nádvoří zámku Nové Hradky jsme hráli Krásku a zvíře a využili toho krásného prostředí. Někteří členové souboru se podílejí i na spolupráci s různými uměleckými agenturami - např. loni v létě se zúčastnili na pozvání Měst. úřadu v Českých Budějovicích oslav koněspřežky v režii pana Zborníka.

Největší úspěch našeho souboru byla inscenace Kocoura Modroočka - to byla pohádka, se kterou jsme byli na Hronově a taky v Erfurtu - to bylo v letech 1989-90. Mimochodem, roli Kocoura Modroočka hrál Luděk Šindelář, představitel Utěšitele z inscenace Gogolových Hráčů.

Musíme se zmínit i o tom, že ta činnost něco stojí. Jsme pod JČE - ti nám poskytují sál za symbolických 1.000,- Kč za rok. Žádáme navíc granty od města na naši činnost (loni jsme dostali 25.000,- Kč a na tu naši Budějckou Thálii zvlášť 35.000,- Kč a letos 45.000,- Kč) - to slouží na cestovné souboru, občerstvení a autorská práva. Sponzoři pak přispívají na dárky pro soubory.

Kde na všechno berete čas?

Nás to baví. Ale něco za něco. Člověk si třeba dlouho nemůže přečíst ani knížku.

Jaké jsou profese členů vašeho souboru?

Jsou mezi námi podnikatelé, třeba v oboru zahradnictví či řezbářství, vědečtí a techničtí pracovníci a dokonce i majitel kulturní agentury. Představitel Ichareva z Hráčů hraje divadlo profesionálně.

Jak dlouho jste připravovali inscenaci Hráčů?

Začali jsme zkoušet v květnu 2000 a premiéra byla v říjnu 2000. Přípravě inscenace věnujeme cca 3 - 5 měsíců.

Jak zapojujete do vaší činnosti děti?

Pořádáme např. mikulášské besídky, kde se zapojují i děti, které si zde leccos ozkoušejí a pak se začlení do dalších představení - třeba pohádek.

Děkuji vám za rozhovor a přeji mnoho úspěchů ve vaší další práci. SS

VĚŘTE ...

♦ Plachá recenzentka. Ozdoba poroty byla zastížena osamocena u bufetu, kde ji od vytoužených chlebičků dělil jen igelit a - neschůzka. Na vysvětlení "já jsem klepala, ale jen něžně..." zareagoval člen naší redakce okamžitým vyhledáním obsluhy. Oddálení hypoglykemického šoku tak zachránilo všechny příští recenze, jejichž krystalická britkost má svůj původ - věřte nevěřte - v plaché skromnosti.

♦ Členku rodinného doprovodu prvního muže poroty vyprovokovala úvodní scéna věřejšího večerního představení ("hexenšus") ke spontánnímu zvolání: "Tomuhle se já smát nebudu". "Já taky ne," dodal jen s porozuměním předseda.

♦ Konečně se nám podařilo dopídit se faktického základu falešné poplašné zprávy o údajném "donucování zajců ke konzumaci kolene", která vedla k ostrým protestům trebičských ochránců zvířat na adresu prezidenta přehlídky. Ve skutečnosti původní vzkaz zněl: "Zajíc se U Donutů přecpal uzeným kolenem".

... NEVĚŘTE

♦ "Náš inscenační úspěch je založen na pozitivě a důsledné práci s rekvizitou, zvláště spotřební," uvedli shodně všichni členové českobudějovického souboru. Nejdisciplinovanější herci trénují i mimo zkoušky Gogolových "Šampaňských hráčů", což při oficiálním přivítání v Malovaném domě dokázal jeden z ochotníků, který si našel čas a neváhal i v takové chvíli požádat o třetí přípitek ...

♦ Přestože během rozborového semináře nehrál na tvářích Zmatkařů z Dobronína úsměv spokojenosti, budou inscenátoři politické travestie odjíždět z Třebíče jako vítězové. O několik uzavřených představení ojedinělého pojetí příběhu purifikace pověstných Augiášových chlévů totiž projevily zájem vysoký management místních Technických služeb. "Máme se pořád co učit" uvedl ředitel TS.

DNES

Pátek 18. května 2001

10,00 hod. Velký sál Národního domu
Divadelní klub Jirásek Česká Lípa
Václav Klapka

ODYSSEOVA CESTA

14,00 hod. Malý sál Národního domu
Rozborový seminář

15,30 hod. Velký sál Národního domu
DS De Facto Mimo Jihlava
Martin Kolář

VODA NA KAFE

17,00 hod. Malovaný dům
Přivítání souborů

17,30 hod. Malý sál Národního domu
Rozborový seminář

19,30 hod. Velký sál Národního domu
DS Krakonoš Vysoké nad Jizerou
Jevan Thomas Brandon

CHARLEYOVA TETA

22,30 hod. Malý sál Národního domu
Rozborový seminář

23,30 hod. Restaurace U Mottlů
Divadlo v 7 a půl
J. Bezděk
PRASE

ZÍTRA

SOBOTA 19. května 2001

10,00 hod. Velký sál Národního domu
Divadlo bez zákulisí při MDK Sokolov
Jasmina Reza

OBRAZ

13,15 hod. Malý sál Národního domu
Rozborový seminář

14,30 hod. Velký sál Národního domu
Divadlo Dostavník Přerov
Miroslav Švandrlik, Ivan Němeček

CASANOVA aneb LÁSKA BEZ REKLAMY

16,30 hod. Malovaný dům
Přivítání souborů

17,30 hod. Malý sál Národního domu
Rozborový seminář

19,30 hod. Velký sál Národního domu
Ořechovské divadlo Ořechov u Brna
Vlastimil Peška a Jaroslav Wykrent

CVOKSTORY aneb CvoXX.st.ory

21,45 hod. Malý sál Národního domu
Rozborový seminář

Vzpomněli jsme si

Ještě na loňské Divadelní Třebíči jsme v hledišti Národního domu často potkávali elegantní dámu - paní Leu Sedlářovou - s níž byl téměř padesát let neodmyslitelně spjat veškerý kulturní a společenský život Třebíče. Zvláště činnost divadelního souboru v Třebíči - Borovině si nelze představit bez jejího přínosu. Začínala tu jako herečka a postupně se stala režisérkou a vedoucí souboru. Ochotnické divadlo a umělecký přednes byly její láskou, které věnovala podstatnou část svého života. V souboru vychovala řadu mladých herců, z nichž si mnozí zvolili herectví jaká své povolání, její postřehy a rady ocenili i mnozí recitátoři.

31. května by se paní Sedlářová dožila osmdesáti let...

Zpravodaj X. národní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Třebíč 2001 • Vydává Městské kulturní středisko v Třebíči • Sazba FIBOX • Náklad 200 výtisků